

מסכת גיטין

פרק ד

א. השולח גט לאשתו והגיע בשליח, או ששלח אחריו שליח ואמר לו, גט שנתי לך בטל הוא, הרי זה בטל. קדם אצל אשתו או ששלח אצל שליח ואמר לה, גט שנתי לך בטל הוא, הרי זה בטל. אם משהגיע גט לידיה, שוב אינו יכול לבטלו:

ב. בראשונה היה עושה בית דין במקום אחר ומבטלו. התקין רבן גמליאל הנזקן שלא יהיו עושין כן, מפני תקון העולם. בראשונה היה משנה שמו ושמה, שם עירו ושם עירה. והתקין רבן גמליאל הנזקן שיהא כותב, איש פלוני וכל שם שיש לו, אשה פלונית וכל שום שיש לה, מפני תקון העולם:

ג. אין אלמנה נפרעת מנכסי יתומים אלא בשבועה. נמנעו מלהשביעה, התקין רבן גמליאל הנזקן שיהא נודרת ליתומים כל מה שירצו, וגובה כתבתה. העדים חותמין על הגט, מפני תקון העולם. הלל התקין פרוזבול מפני תקון העולם:

ד. עֶבֶד שֶׁנִּשְׁכַּח וּפָדְאוּהוּ, אִם לְשׁוּם עֶבֶד, יִשְׁתַּעֲבֹד. אִם לְשׁוּם בֶּן חֹרִין, לֹא יִשְׁתַּעֲבֹד. רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר, בֵּין כֶּף וּבֵין כֶּף יִשְׁתַּעֲבֹד. עֶבֶד שֶׁעָשָׂאוּ רַבּוֹ אֲפוֹתִיקָי לְאַחֲרִים וְשִׁחָרְרוּ, שׁוֹרֵת הַדִּין, אֵין הָעֶבֶד חֵיב כָּלוּם. אֲלֹא מִפְּנֵי תַקּוּן הָעוֹלָם, כּוֹפִין אֶת רַבּוֹ וְעוֹשֶׂה אוֹתוֹ בֶּן חֹרִין, וְכוֹתֵב שְׁטָר עַל דָּמָיו. רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר, אֵינוֹ כּוֹתֵב אֲלֹא מִשְׁחָרֵר:

ה. מִי שֶׁחָצִיו עֶבֶד וְחָצִיו בֶּן חֹרִין, עוֹבֵד אֶת רַבּוֹ יוֹם אֶחָד וְאֶת עַצְמוֹ יוֹם אֶחָד, דִּבְרֵי בֵית הֵלֵל. אָמְרוּ לָהֶם בֵּית שְׁמַאי, תִּקְנֶנְתֶּם אֶת רַבּוֹ, וְאֶת עַצְמוֹ לֹא תִקְנֶנְתֶּם. לִשְׂאֵל שִׁפְחָה אִי אֶפְשָׁר, שֶׁכָּכָר חָצִיו בֶּן חֹרִין. בֵּת חֹרִין אִי אֶפְשָׁר, שֶׁכָּכָר חָצִיו עֶבֶד. יִבְטֵל, וְהָלֹא לֹא נִבְרָא הָעוֹלָם אֲלֹא לְפָרְיָהּ וְלִרְבִּיָּהּ, שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה מה) לֹא תִהְיֶה בְּרָאָה, לְשִׁבְתָּ יִצְרָה. אֲלֹא מִפְּנֵי תַקּוּן הָעוֹלָם, כּוֹפִין אֶת רַבּוֹ וְעוֹשֶׂה אוֹתוֹ בֶּן חֹרִין, וְכוֹתֵב שְׁטָר עַל חָצִי דָּמָיו. וְחִזְרוּ בֵית הֵלֵל לַהֲוֹרוֹת כְּדִבְרֵי בֵית שְׁמַאי:

ו. הַמוֹכֵר עֶבְדוֹ לְגוֹי אוֹ לְחוּצָה לְאֶרֶץ, יֵצֵא בֶּן חֹרִין. אֵין פּוֹדִין אֶת הַשְּׁבוּיִים יוֹתֵר עַל כְּדֵי דְמִיָּהוּ, מִפְּנֵי תַקּוּן הָעוֹלָם. וְאֵין מְבַרִיחִין אֶת הַשְּׁבוּיִין, מִפְּנֵי תַקּוּן הָעוֹלָם. רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר, מִפְּנֵי תִקְנַת הַשְּׁבוּיִין. וְאֵין לוֹקְחִים סְפָרִים, תְּפִלִּין וּמַזְזוֹת מִן הַגּוֹיִם יוֹתֵר עַל כְּדֵי דְמִיָּהוּ, מִפְּנֵי תַקּוּן הָעוֹלָם:

ז. המוציא את אשתו משום שם רע, לא יחזיר. משום נדר, לא יחזיר. רבי יהודה אומר, כל נדר שידעו בו רבים, לא יחזיר. ושלם ידעו בו רבים, יחזיר. רבי מאיר אומר, כל נדר שצריך תקירת חכם, לא יחזיר. ושאינו צריך תקירת חכם, יחזיר. אמר רבי אליעזר, לא אסרו זה אלא מפני זה. אמר רבי יוסי ברבי יהודה, מעשה בצידון באחד שאמר לאשתו, קונם אם איני מגרשך, וגרשה. והתירו לו חכמים שיחזירנה, מפני תקון העולם:

ח. המוציא את אשתו משום אילנות, רבי יהודה אומר, לא יחזיר. וחכמים אומרים, יחזיר. נשאת לאחר והיו לה בנים הימנו, והיא תובעת כתבתה, אמר רבי יהודה, אומרים לה, שתיקותיך יפה לך מדבוריך:

ט. המוכר את עצמו ואת בנו לגוי, אין פודין אותו, אבל פודין את הבנים לאחר מיתת אביהן. המוכר שדהו לגוי וחרו ולקחה ממנו ישראל, הלוקח מביא ממנו בפורים, מפני תקון העולם: